

Opinie - Blokkade van Gaza – vijf jaar Machiavelli (15.6.12)

Exact vijf jaar geleden legde Israël een draconische blokkade op in de Gazastrook. Internationaal veroorzaakt Israëls afsluiting van Gaza via land, zee en lucht weinig ophef. Dit is onbegrijpelijk en onaanvaardbaar. De blokkade veroorzaakte niet alleen een humanitaire crisis voor de meer dan 1,6 miljoen inwoners, ze holt de tweestatenoplossing verder uit. De mogelijkheden voor duurzame ontwikkeling worden weggenomen en de band tussen de Gazastrook en de Westoever wordt mogelijk volledig doorgesneden. Beide moeten nochtans integraal deel uitmaken van de toekomstige Palestijnse staat.

De Israëlische overheid hindert de handel en bewegingsvrijheid in en uit Gaza reeds sinds de jaren negentig. De gewelddadige machtovername van Hamas in de Gazastrook in 2007 betekende een negatief hoogtepunt van dit beleid. Op 14 juni 2007 legde de Israëlische overheid het vrij verkeer van personen en goederen, en daarmee enig perspectief op economische ontwikkeling, volledig aan banden. Israël wilde met deze 'economische oorlogsvoering' via druk op burgers Hamas op de knieën krijgen.

Na het incident met het flottielje in 2010, waarbij de Israëlische marine 9 activisten doodde, versoepelde Israël de blokkade enigszins. Volgens de Verenigde Naties bedraagt deze 'versoepeling' nog steeds slechts 40 procent van de invoer van 2007. Bovendien blijft het verbod op de invoer van bouw materiaal gehandhaafd. Israël ziet dit als dual use material. De overheid vreest dat Hamas ze kan gebruiken voor de uitbouw van militaire infrastructuur. Laten we ook niet vergeten dat de export momenteel minder dan 3 procent bedraagt van wat die was vóór juni 2007.

Bij de rechtvaardiging van de blokkade gebruikt Israël veiligheid als argument. Maar is het niet veel problematischer voor de veiligheid dat goederen ongehinderd via de tunnels worden binnengebracht? Alles is te vinden in Gaza: cement, glas en staal. Enkel de internationale hulporganisaties kunnen het niet krijgen, want zij moeten via de legale grensovergangen invoeren. Het gevolg is dat de beloofde heropbouw van Gaza door de internationale gemeenschap, na Israëls verwoestende oorlog van 2008-2009, onmogelijk bleek. Een concreet gevolg hiervan is dat burgers nog steeds kampen met dagelijkse stroomonderbrekingen van minstens 6 à 8 uur.

De Verenigde Naties hebben meermaals gesteld dat de blokkade een aantasting vormt van essentiële mensenrechten. Het Internationale Comité van het Rode Kruis spreekt van collectieve bestraffing. Volgens de VN leeft 38 procent van de bevolking onder de armoedegrens en kampt meer dan helft met voedselonzekerheid. Bijna 30 procent van de bevolking is werkloos. Bovendien zijn 35 procent van de landbouwgrond en 85 procent van de visgronden (gedeeltelijk) ontoegankelijk. Na 5 jaar blokkade hebben meer dan 60 procent van de families te maken met voedselonzekerheid en ontvangt 80 procent van de bevolking humanitaire hulp. Het verkeer tussen Gaza en de Westoever is 1 procent van in september 2000. Het is overduidelijk: de blokkade vernietigt mens en economie. De inwoners van Gaza hopen dat ze op een dag weer een normaal leven kunnen leiden, maar zijn sceptisch. Er zijn immers talloze rapporten over de schrijnende situatie. De internationale wil ontbreekt echter om de druk op Israël op te voeren.

Er zijn geen aanwijzingen dat de Israëlische overheid haar beleid zal aanpassen, wel integendeel. Actie van Belgische en Europese beleidsmakers om respect voor het internationaal recht af te dwingen en de ontwikkeling in Gaza te stimuleren is essentieel. Beleidsmakers dienen Gaza op de agenda houden door het een hoger profiel te geven, officiële missies te organiseren en verklaringen af te leggen die ze ook in daden omzetten. Ze horen druk op Israël op te voeren en te eisen dat het de blokkade opheft en verkeer tussen de Westoever en Gaza toelaat. Commissievoorzitter Barroso bezoekt Israël en de Palestijnse gebieden van 7 tot 10 juli. Zal hij ook de Gazastrook bezoeken? Zoniet, zendt hij een signaal van instemming met het Israëlische afgrensbeleid.

Europa moet daad aan woord koppelen en Israël duidelijk maken dat het niet straffeloos het

internationaal recht kan schenden en tegelijkertijd kan genieten van een geprivilegieerde status in de EU. Op dit moment worden nieuwe akkoorden en samenwerkingsverbanden opgesteld voor Israël. Waarom worden die niet afhankelijk gemaakt van Israëls respect van het internationaal humanitair recht en de mensenrechten? Op 24 juli vindt er een Associatieraad, één van de belangrijkste bilaterale vergaderingen, plaats tussen Israël en de EU. Zal de EU hier dan klare wijn schenken?

Ondertussen kan de EU alvast compensaties eisen bij de Israëlische overheid voor de projecten die door de EU werden gefinancierd maar werden vernietigd. De Unie moet er ook op toezien dat de ontwikkeling in Gaza wordt opgenomen in de plannen van de Palestijnse Autoriteit. Er is zoveel dat de Europese regeringen, met inbegrip van de Belgische, kunnen doen. Als de Europese regeringen alle beschikbare hefboomen zouden gebruiken, hoeven we de 6de verjaardag van deze blokkade misschien niet mee te maken.

Ondertekenaars

Bogdan Vandenberghe, algemeen secretaris 11.11.11. ; Patrick Develtere, algemeen voorzitter ACW. Alain Clauwaert, voorzitter Algemene Centrale-ABVV; Karen Moeskops, directeur Amnesty International Vlaanderen; Lieve Herijgers, directeur Broederlijk Delen; Annuschka Vandewalle, algemeen secretaris FOS; Joaquim Da Fonseca, verantwoordelijke Midden-Oosten intal; Annemarie Gielen, algemeen secretaris Pax Christi Vlaanderen; Stefaan Declercq, algemeen secretaris Oxfam Solidariteit; Joris Rossie, gedelegeerd bestuurder Oxfam Wereldwinkel; Ludo De Brabander, woordvoerder Vrede vzw.

Dit opiniestuk verscheen eerder op deredactie.be
